

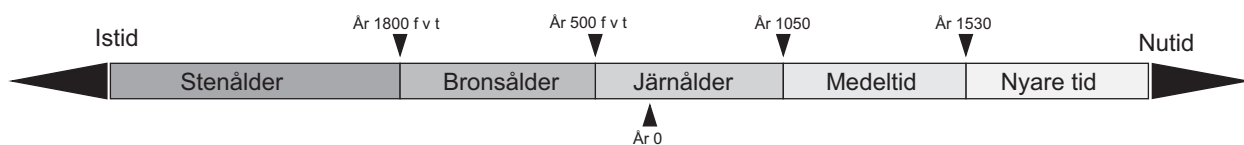
AU2 Högabråten

Arkeologisk utredning steg 2 inom fastigheten Högabråten 1:3,
Åkers socken, Vaggeryds kommun, Jönköpings län.

Erik Nygren Wåhlin

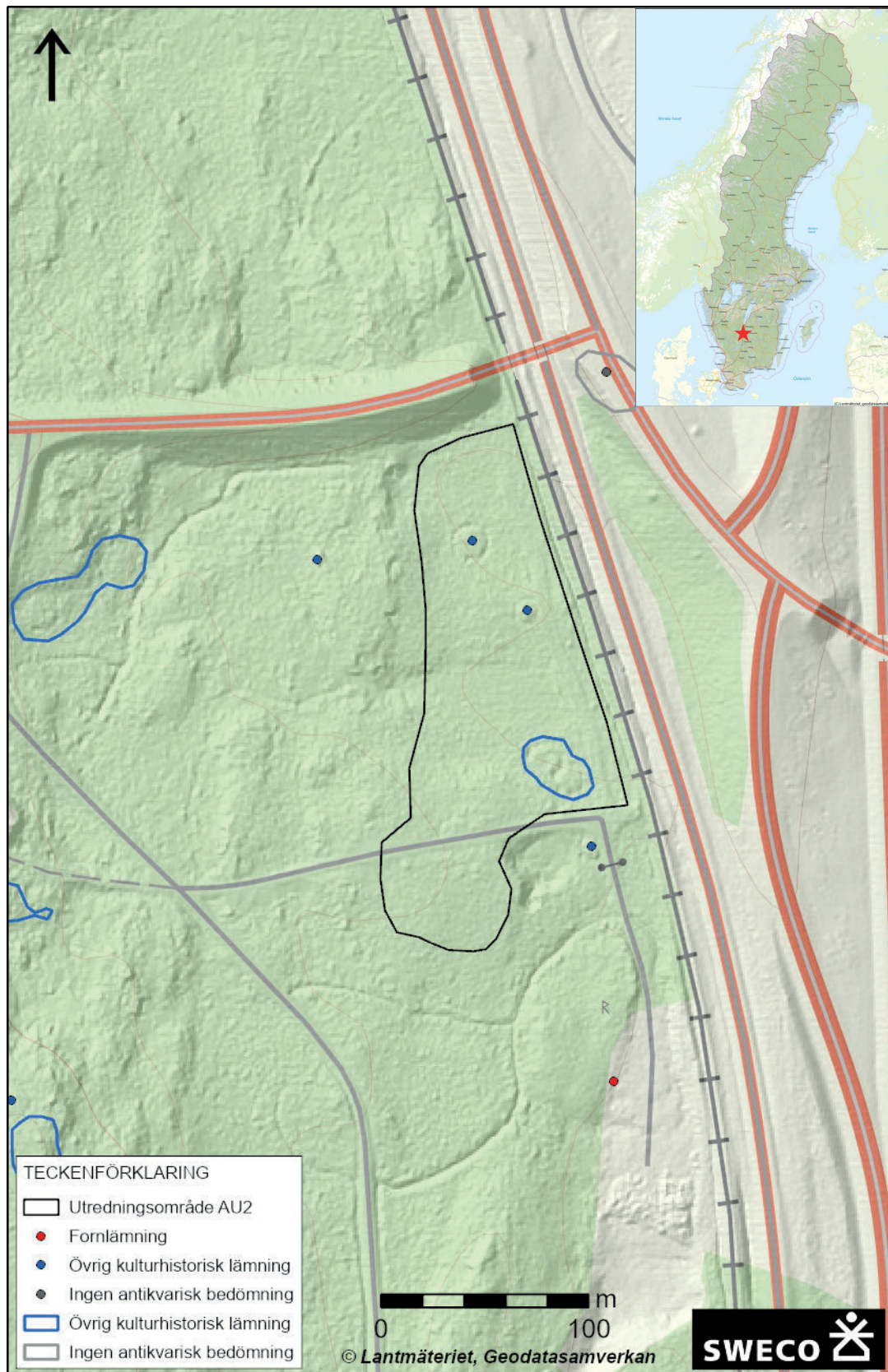
FÖRKLARINGAR, antikvarisk bedömning och länsstyrelsens krav på åtgärder	
Fornlämning	Lämning som vid registreringstillfället bedömts omfattas av skydd enligt Kulturmiljölagen. Bedömningen kan enbart göras för lämning som kvarligg. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den är från forna tider, att den tillkommit genom äldre tiders bruk och att den är varaktigt övergiven och kan antas ha tillkommit före 1850. Till varje fornlämning hör ett så kallat fornlämningsområde, ett så stort område på marken som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Fornlämningsområdet är inte ett bestämt område utan avgörs av länsstyrelsen och kan vara olika stort beroende på vilken lämningstyp det är och beroende av i vilken typ av topografi lämningen ligger. Om lämning/dess närområde berörs krävs tillstånd till ingrepp i fornlämning.
Övrig kulturhistorisk lämning	Används för lämningar som enligt rådande praxis vid registreringstillfället inte utgör fornlämning men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Används även för lämningstyper som inte består av en fysisk lämning, t.ex. Fyndplats, Plats med tradition och Fyndsamling. Då flertalet av dessa lämningar registrerats före kulturmiljölagens ändring 2014, kan bedömningen av dem komma att ändras. Lämningar med denna bedömning kan också, beroende på lämningstyp, indikera att fornlämning finns i området. För flera övriga kulturhistoriska lämningar rekommenderas därför samråd med länsstyrelsen om lämning eller dess närområde berörs. Annan lagstiftning kan även vara rådande och ge lämningen ett skydd.
Möjlig fornlämning	Anges för lämningar som kräver vidare utredning för att kunna bedömas som fornlämning. Lämningen ska vara bekräftad i fält och får inte enbart bestå av en uppgift om en lämning. Det är länsstyrelsen som beslutar om vidare utredning krävs, varför samråd krävs om lämning eller dess närområde berörs.
Ingen antikvarisk bedömning	En lämning som är helt undersökt, borttagen eller förstörd har inte någon antikvarisk bedömning. Det gäller också om den är registrerad utifrån en uppgift utan att vara bekräftad i fält, om den utgår på grund av felregistrering eller är överförd till en annan lämning. Lämningen har inget skydd enligt kulturmiljölagen.
Utredningsobjekt	Den antikvariska bedömningen har inte fastställts. Avser t ex boplatslägen där en arkeologisk utredning steg 2 krävs för att fastställa om det är en fornlämning. Det är länsstyrelsen som beslutar om vidare utredning krävs och hur stora områden som i så fall skall utredas.
FÖRKLARINGAR, åtgärdsförslag	
Arkeologisk utredning steg 1 (AU1)	Syftet med en arkeologisk utredning är att se om fornlämning berörs av projektet. Vid utredning steg 1 görs en genomgång av äldre kartor och arkiv, varefter hela ytan fältinventeras och nypåträffade lämningar registreras, dessa kan gå vidare till förundersökning. Vid AU1 markeras även ytor där lämningar kan tänkas påträffas under mark, dessa områden kan gå vidare till AU2.
Arkeologisk utredning steg 2 (AU2)	Vid en utredning steg 2 görs sökschaktning med grävmaskin eller rutgrävning för hand där jorden sällas, för att se om lämningar finns dolda under markytan.
Arkeologisk förundersökning (FU)	Syftet med denna är att karaktärisera och avgränsa fornlämning. Då tas också prover för t. ex. datering. Om en redan känd forn- eller kulturlämning berörs av exploatering kan länsstyrelsen besluta om en arkeologisk förundersökning utan att någon utredning behövs.
Arkeologisk undersökning (UN)	Vid undersökningen tas fornlämningen bort helt och hållet. Lämningen dokumenteras och kunskapen sparas därmed för framtiden. I särskilda fall kan en lämning, eller ett område med lämningar, bedömas ha så stora värden att den inte får tas bort.
Ingen åtgärd	Lämningen har inte bedömts hysa så stora värden att den kan bedömas som fornlämning, det kan vara t. ex. övriga kulturhistoriska lämningar. Om möjligt bör dessa lämningar bevaras då de är objekt som hjälper oss att tolka landskapets historia. Annan lagstiftning kan även vara rådande och ge lämningen ett skydd (t. ex. Miljöbalken, Plan- och bygglagen eller Skogsvårdslagen).

Uppdrag: AU2 Högastråten 1:3
 Uppdragsnummer: 30077904
 Datum: 2024-11-26
 Uppdragsledare: Erik Nygren Wåhlin
 Interngranskare: Fredrik Engman
 Omslag: Översiktsfoto i norra delen av utredningsområdet före schaktning.
 Baksida: Termostat påträffad i ett schakt intill fyndplats för fibulan L2024:4718.

Innehåll

1.	Sammanfattning	5
2.	Inledning	5
3.	Syfte och genomförande	5
4.	Topografi och fornlämningsmiljö	6
5.	Resultat	7
6.	Fynd	14
7.	Måluppfyllelse	15
8.	Administrativa uppgifter	15
9.	Referenser	15
10.	Bilagor	16

Figur 1. Utdrag ur topografiska kartan med utredningsområdet och lämningar registrerade i Kulturmiljöregistret före utredningen markerade.

1. Sammanfattning

Sweco har på uppdrag av Länsstyrelsen i Jönköpings län genomfört en arkeologisk utredning steg 2 inom fastigheten Högabråten 1:3. Utredningen bestod av sökschaktsgrävning inom ett område som vid tidigare genomförd utredning steg 1 bedömts ha potential för under markytan dolda fornlämningar (Nygren Wåhlin 2024).

Före utredningen var fyra kolbottnar kända inom utredningsområdet.

När området besiktigades noggrant inför sökschaktningen påträffades en kolbotten (L2024:4724) och en kolarkojgrund (L2024:4725) i sydvästra delen av utredningsområdet. Vid sökschaktsgrävningen påträffades ett lösfynd av en korsformig fibula (dräktspänne) av kopparlegering (L2024:4718), en härd (L2024:4723) samt fem stolphålsliknande mörkfärgningar. De stolphålsliknande mörkfärgningarna snittades och tolkades därefter som naturliga rester från trädrötter. Härden undersöktes och ett kolprov daterades till omkring 300-talet evt med hjälp av ¹⁴C-metoden (se Bilaga 4).

2. Inledning

Sweco har under augusti år 2024 genomfört en arkeologisk utredning steg 2 på uppdrag av Länsstyrelsen i Jönköpings län (dnr 431-5511-2024) inom det planerade verksamhetsområdet en kilometer söder om Skillingaryd. Utredningen var föranledd av Vaggeryd kommuns plan att omvandla den aktuella ytan till ett verksamhetsområde. Vid den tidigare genomförda arkeologiska utredningen steg 1 bedömdes området ha potential för under markytan dolda fornlämningar. Arbetet med utredningen har utförts av Erik Nygren Wåhlin, Sweco Sverige AB.

3. Syfte och genomförande

Utredningens syfte var att fastställa förekomst av fornlämning i utredningsområdet som pekats ut vid ovan nämnd arkeologisk utredning steg 1 (Figur 1). Resultatet från utredningen ska kunna användas vid Länsstyrelsens fortsatta tillståndsprövning, utgöra underlag för eventuellt kommande arkeologiska åtgärder samt kunna användas i Vaggeryd kommuns fortsatta planering.

Förarbetet med kart- och arkivstudier har utförts vid tidigare genomförd utredning steg 1. Detta moment omfattade såväl moderna kartor (fastighetskarta, höjddata/terrängskuggningskarta, ortofoton) som historiskt kartmaterial i Lantmäteriets digitala samlingar. I förarbetet ingick även en genomgång av befintliga kunskapsunderlag.

Fältarbetet har genomförts genom upptagande av sökschakt inom området. Arbetet kompletterades med handgrävning och metalldetektering. Dokumentation skedde med RTK-GNSS med mobil enhet samt fotografering. Som fältapplikation användes Field Maps för ArcGIS.

4. Topografi och fornlämningsmiljö

Utredningsområdet är beläget i nordöstra delen av utägor som tillhört Höga-bråten, ungefär en kilometer söder om Skillingaryd. Knappt 400 meter öster om utredningsområdet rinner Lagan i nord-sydlig riktning. Utredningsområdet utgörs idag av flack eller lätt östsluttande skogsmark främst beväxt med gran och tall samt inslag av björk i vissa delar. Genom södra delen av utredningsområdet går en skogsväg och längs dess östra sida är en järnväg. På östra sidan av järnvägen är även länsväg 846 samt E4:an.

Figur 2. Terrängfoto i södra delen av utredningsområdet, område 1. Foto taget från nordväst.

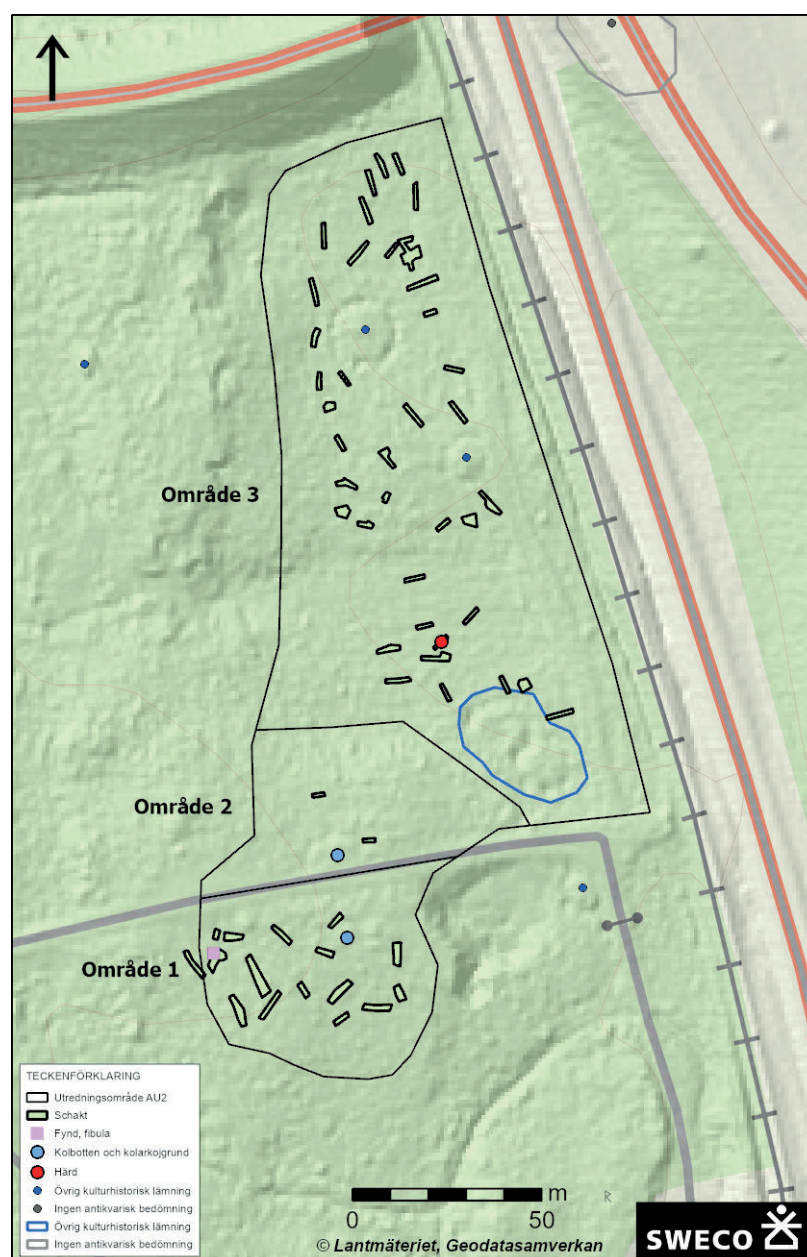
Inom utredningsområdet är fyra kolbottnar registrerade sedan den tidigare genomförda arkeologiska utredningen steg 1. Direkt söder om utredningsområdet är ytterligare en kolbotten. Intill kolbotnen söder om utredningsområdet är en sandtäkt. I närområdet finns ett stort antal gravfält samt gravar i form av bland annat domarringar och stensättningar. Andra vanliga lämningstyper i närområdet är fossila åkrar och kolbottnar. I samband med att E4:an skulle byggas om till motorväg undersöktes ett grav- och boplatssområde (1972:3551) år 1992, beläget ungefär 50 meter öster om nu aktuellt utredningsområde (Nordström 2002). Grav- och boplatssområdet bestod av två stensättningar samt en aktivitetsyta med stolphål, rännor och nedgravningar. Stolphålen och rännorna kan möjligen ha varit del av ett dödshus då mycket brända ben påträffades i direkt anslutning till detta. Ett stort antal fynd påträffades även i området, bland annat pilspetsar av flinta, flintavslag och en flintdolk. Grav- och boplatssområdet nyttjades troligen över en lång tid i omgångar. Gravformer, fynd och ^{14}C -dateringar antyder att platsen började användas under senneolitikum (2350-1700 fvt) och användes senast in på slutet av bronsåldern (1700-500 fvt) eller i början av äldre järnålder (500 fvt-375 evt). Samma år undersöktes ett gravfält (L1972:8107) ungefär 700 meter söderut, bestående av en domarring, en grav markerad med rest sten samt en ofylld stensättning. Fynd och ^{14}C -dateringar daterade gravfältet till omkring övergången mellan äldre och yngre järnålder, troligen folkvandringstid (375-550 evt) eller tidig vendeltid (550-793 evt).

5. Resultat

Vid utredningen påträffades en härd (L2024:4723) och ett lösfynd (L2024:4718). Lösfyndet bestod av en fibula i kopparlegering (L2024:4718). Även ett antal forn-lämningsliknande bildningar påträffades vilka tolkades som naturliga, se nedan.

Utredningsområdet kan topografiskt delas in i tre delar (se figur 3). Genom södra delen av utredningsområdet leder en skogsväg, och söder om denna är område 1. Norr om skogsvägen är en mindre höjd med något blockig mark, område 2, och från område 2 sluttar marken kraftigt åt nordöst mot en långsträckt relativt plan yta beväxt med gles tallskog samt inslag av bland annat gran och björk, område 3.

Totalt grävdes 57 sökschakt inom utredningsområdet varav 16 inom område 1, två schakt inom område 2 och övriga 39 schakt inom område 3.

Figur 3. Karta över utredningsområdet med områdesindelning, anlagda schakt, påträffade lämningar samt sedan tidigare kända lämningar.

Område 1

Område 1 är en relativt flack, högre liggande plan yta. Området är ungefär 60x45 meter stort och sträcker sig i öst-västlig riktning. Markytan är till större delen fri från sten och är beväxt med gles tall- och granskog. Östra sidan av denna yta avgränsas av en sandtäkt. I område 1 grävdes schakten vanligen till ett djup av ungefär 0,1 meter då ytskiktet var tunt och den underliggande moränen innehöll en stor andel sten.

I nordvästra delen av område 1 påträffades ett lösfynd av en fibula i kopparlegering (L2024:4718, se figur 12 och bilaga 3) men inga arkeologiska anläggningar. Fyndet gjordes i toppskiktet av den stenblandade sandmoränen ungefär 0,5 meter väster om en flat sten, ungefär 1,2x1 meter stor, i schakt 2 (se figur 4). Inga anläggningar kunde urskiljas intill fyndplatsen och stenen lyftes efteråt med grävmaskin för att se att den inte dolde någon anläggning. Stenen låg i ytskiktet av moränen som var helt fri från humöst material. Ytterligare sökschakt anlades omkring fyndplatsen men inga anläggningar eller ytterligare arkeologiska fynd påträffades. I ett schakt beläget ungefär tre meter nordöst om schaktet med fibulan, schakt 6, påträffades en termostat av märket Behr Thomson. Dessa schakt är belägna knappt tio meter söder om skogsvägen och fyndet kan ha hamnat i sekundär position i samband med anläggandet av vägen eller vid skogsbruk.

Figur 4. Schakt 2 där en fibula (L2024:4718) påträffades med den flata stenen i förgrunden. Foto taget från nordöst.

Inga arkeologiska anläggningar eller ytterligare arkeologiska fynd påträffades inom område 1. På östra sidan av området, i schakt 14, framkom en större mängd stenar direkt under markytan. Schaktet utvidgades för att se om det fanns någon struktur men det visade sig vara en ungefär 2x2 meter stor stenkoncentration som placerats där i senare tid. Bland stenarna låg en modern glasflaska.

Norr om detta anlades schakt 15 intill sandtäckten på en yta som var mycket jämn och beväxt med gräs. I schaktet framkom det att den yta som var beväxt med gräs utgjordes av en porös fyllning av matjord/silt samt en grus- och stenblandad fyllning innehållande en stor mängd sentida slagg (se figur 5 & 6). I både matjorden och grusfyllningen förekom krossat tegel samt glasbitar. Schaktet utökades söderut för att finna gränsen till den naturliga markytan och bekräfta att den norra delen var fyllnadsmassor, troligen påförda i samband med täktverksamheten.

I norra delen av område 1 påträffades en kolarkojgrund (L2024:4725) när området besiktigades närmare för att bestämma schaktens placering. Kolarkojgrunden är rund, 4 meter i diameter och 0,4 meter hög. I mitten av kojgrunden är en försänkning, ungefär 2 meter i diameter och 0,4 meter djup. I norra sidan av kojgrunden är en öppning.

Figur 5. Schakt 15 med grusig, slaggrik fyllning i förgrunden. Foto taget från norr.

Figur 6. Slagg och tegel från schakt 15.

Område 2

Område 2 är ungefär 50x20 meter stort och sträcker sig i öst-västlig riktning. Inom område 2 placerades endast två schakt, schakt 55 och 56. Under ett ungefär 0,05 meter tjockt ytskikt av mossa och förna låg en mycket stenig, sandig morän i båda schakten och fler schakt bedömdes ej nödvändiga. Från höjden sluttar marken kraftigt åt nordöst varför inga schakt placerades där.

I södra delen av område 2, direkt intill vägen, påträffades en skadad kolbotten (L2024:4724). Vid provstick i kolbotten framkom ej kol men i schaktet som anlades på dess östra sida framkom riktigt med kol. Själva kolbotten har troligen rensats väl efter användning och det kol som inte togs tillvara lämnades vid sidan. Södra halvan av kolbotten är förstörd av skogsvägen och på kolbotten ligger grenar och en mindre grushög. På östra sidan av kolbotten är rännan fylld, eventuellt från när vägen anlades.

Område 3

Område 3 är ungefär 150x65 meter stort och går i nord-sydlig riktning längs västra sidan av järnvägen. I område 3 utgjordes jordmånen vanligen av en ren sand med gulröd ton. Stenig morän förekom endast i schakten på den något högre liggande ytan i mitten av området intill den sedan tidigare registrerade kolbotten L2024:1153.

I område 3 finns fyra sedan tidigare registrerade kolbottnar inom vilka inga schakt placerades. I södra delen av område 3 är ett lågt liggande parti med en relativt torr sankmark inom vilken tre schakt placerades för att avgöra lämplighet för fornlämningsförekomst. Samtliga tre schakt innehöll ett upp till 0,1 meter tjockt lager med humöst material under vilket grå sand med kraftiga rostutfällningar tog vid (se figur 7). Längs östra sidan av utredningsområdet i område 3 går en skogsväg uppbyggd med grus parallellt med järnvägen. Inga schakt placerades mellan vägen och järnvägen för att undvika det spårnära området.

Figur 7. Schakt 49 beläget i den uttorkade våtmarken inom område 3.

Precis söder om våtmarken påträffades en härd i schakt 46 (L2024:4723, se figur 8 och bilaga 3). Härden påträffades ungefär 0,2 meter under markytan intill schaktkanten varför schaktet utökades för att frilägga hela anläggningen. Härden undersöktes, profilen fotades och ett kolprov togs från dess nedre del. Härden var närmast rund, 0,57 meter i diameter och 0,1 meter djup med rundad botten. Fyllningen bestod av gråsvart sand blandad med mycket sot och kol samt ungefär 0,5 liter skärvsten. Kolprovet daterades med ^{14}C -metoden till 1682 ± 29 BP (se bilaga 4). Detta placerar härden kronologiskt till slutet av äldre järnåldern omkring övergången mellan romersk järnålder och folkvandringstiden.

Figur 8. Härden L2024:4723 i profil. Foto taget från nordväst.

Drygt 20 meter sydöst om schaktet med härden påträffades en eldpåverkad oregelbunden yta i schakt 53 som först tolkades som en möjlig härdrest (se figur 9). Den möjliga härdresten var avlång, mycket oregelbunden i ytan och cirka 1,4x0,7 meter stor. I ytan var kolfläckar och rödbränd sand till synes utan någon struktur. Den möjliga härdresten undersöktes och även i profil var den mycket oregelbunden och visade på rödbränd sand som överlagrar kol och sot. Ungefär fem meter söder om schaktet är en kolbotten och den möjliga härdresten tolkas vara spår från något tillfälle då kolbottnen rensats efter avslutad kolning.

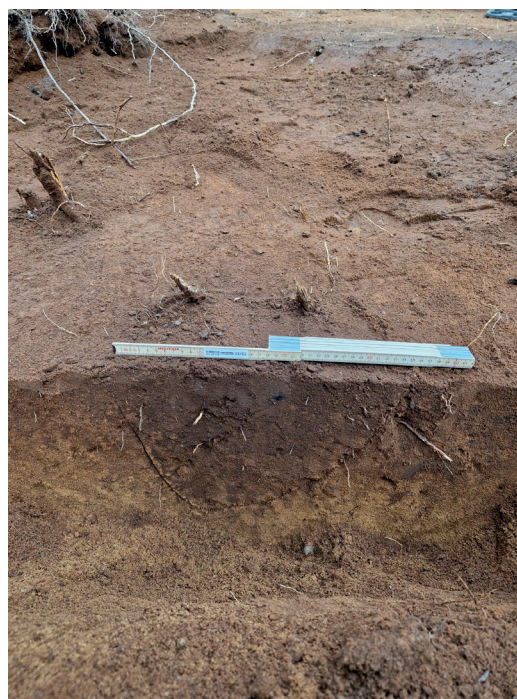
Figur 9. Möjlig härdrest i profil. Foto taget från nordväst.

I schakt 42 påträffades en rund stolphålsliknande mörkfärgning, 0,36 meter i diameter, innehållande mycket sot och kol (se figur 10). Schaktet utökades för att se om det fanns fler anläggningar i närheten och då framkom istället resterna av en rot som brunnit, i riktning från mörkfärgningen. Mörkfärgningen tolkas som resten av en stubbe av ett träd som brunnit ned.

Figur 10. Rest av nedbrunnen stubbe.

I nordöstra delen av utredningsområdet påträffades två stolphålsliknande mörkfärgningar i schakt 25 (se figur 10 & 11). De var runda, 0,18 respektive 0,35 meter i diameter med 1,7 meters mellanrum. Båda var brungrå i ytan med inslag av små kolbitar och för att avgöra om det kunde vara stolphål undersöktes de båda. Den mindre mörkfärgningen var 0,23 meter djup med nästan U-formad profil och den större mörkfärgningen var 0,22 meter djup med en mer skålförmad profil. Schaktet utökades men inga ytterligare mörkfärgningar påträffades. Avsaknaden av ytterligare mörkfärgningar samt att de var mycket olika i både plan och profil ledde till att de tolkades vara naturliga förekomster, troligen från trädrötter. I schakt 26 påträffades tre ytterligare stolphålsliknande mörkfärgningar, ungefär 8 meter söder om de två tidigare nämnda. Alla tre var runda och 0,2, 0,22 respektive 0,4 meter i diameter med varierande grad av kolförekomst i ytan. De två mindre mörkfärgningarna låg endast 0,3 meter ifrån varandra och 1,65 meter åt nordöst var den större mörkfärgningen belägen. Även dessa tolkades som naturbildningar med anledning av den oregelbundna formen och placeringen.

Figur 10 & 11. Stolphålsliknande mörkfärgningar i schakt 25.

Ett exempel på stolphålsliknande mörkfärgningar som sedan tolkats vara naturbildningar från liknande markförhållanden är från Torsvik, ungefär 3 mil norr om utredningsområdet. Vid en arkeologisk utredning påträffades först åtta stolphål i en oval form, i ett område som även innehöll kolbottnar (Engman & Gustafsson 2000). Området undersöktes sedan vid en förundersökning där ytterligare stolphål påträffades varav flera snittades och två daterades med ^{14}C till yngre bronsålder - romersk järnålder (Gustafsson & Nordström 2010). I flera av stolphålen, eller mörkfärgningarna, bestod fyllningen av en sotig, humös sand. Samtliga av dessa stolphål/mörkfärgningar tolkades sedan som spår efter förkolnade tallstubbar vars hjärtrot lämnat spår som liknade nedgrävningar och stolphål.

6. Fynd

Vid utredningen påträffades en korsformig fibula av kopparlegering (L2024:4718). Fibulan är cirka 8,5 centimeter lång och 1 centimeter bred. Tvärstången är cirka 3,5 centimeter bred och är fäst med en spiral. Fibulan har en båge vars nederdel är dekorerad med linjer. Nålen på baksidan är bevarad men sitter inte i nålfästet då fibulan är något böjd.

Figur 12. Fibulan efter konservering. Foto: Max Jahrehorn, Oxider AB.

7. Måluppfyllelse

Sweco har genomfört en arkeologisk utredning steg 2 inom det planerade verksamhetsområdet. Enligt undersökningsplanen skulle utredningen genomföras genom sökschaktning med grävmaskin och vid avbaningen skulle metalldetektor användas. Utredningens mål bedöms ha uppfyllts.

8. Administrativa uppgifter

Län:	Jönköping
Landskap:	Småland
Kommun:	Vaggeryd
Socken:	Åker
Uppdragsnummer:	30077904
Uppdragsledare:	Erik Nygren Wåhlin
Fältpersonal:	Erik Nygren Wåhlin
Underkonsult:	Transab
Fältarbetstid:	2024-08-26 - 2024-08-29
Vedartsanalys:	Vedlab, Erik Danielsson
¹⁴ C-datering:	Ångströmlaboratoriet, Karl Håkansson
Fyndkonservering:	Oxider AB, Max Jahrehorn
Länsstyrelsens dnr:	431-5511-2024
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2024-07-17
Referenssystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Kostnadsansvarig:	Vaggeryds kommun

9. Referenser

Skrifter

- Engman, F. & Gustafsson, J. 2000. Arkeologisk utredning etapp 1 och 2. Utmarksnärningar och stolphål. Sökschaktsgrävning i samband med utvidgning av Torsviks industriområde. Barnarps socken i Jönköpings kommun, Jönköpings län. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2000:16.
- Gustafsson, J. & Nordström, M. 2010. Döden i Torsvik. Tre järnåldersgravfält i södra Vätterbygden berättar om gravritualer, sydportar och brännoffer. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2010:31.
- Nordström, M. 2002. Gravar längs Lagan - Tre platser med brandgravar från senneolitikum till mellersta järnålder undersökta 1992-93 Fornlämning 101, 105 och 237 i Åkers socken, Vaggeryds kommun, Jönköpings län.
- Nygren Wåhlin, E. 2024. Högabråten. Arkeologisk utredning steg 1 inom fastigheten Högabråten 1:3, Åkers socken, Vaggeryds kommun, Jönköpings län. Sweco rapport 30072269.
- Riksantikvarieämbetet. 2021. Lista med lämningstyper och rekommenderad antikvarisk bedömning. Version 5.0.

Digitala källor

Arkivsök: <https://app.raa.se/open/arkivsoek/search>

Fornsök, Kulturmiljöregistret: <http://www.app.raa.se/open/fornsok>

Lantmäteriet: www.lantmateriet.se

10. Bilagor

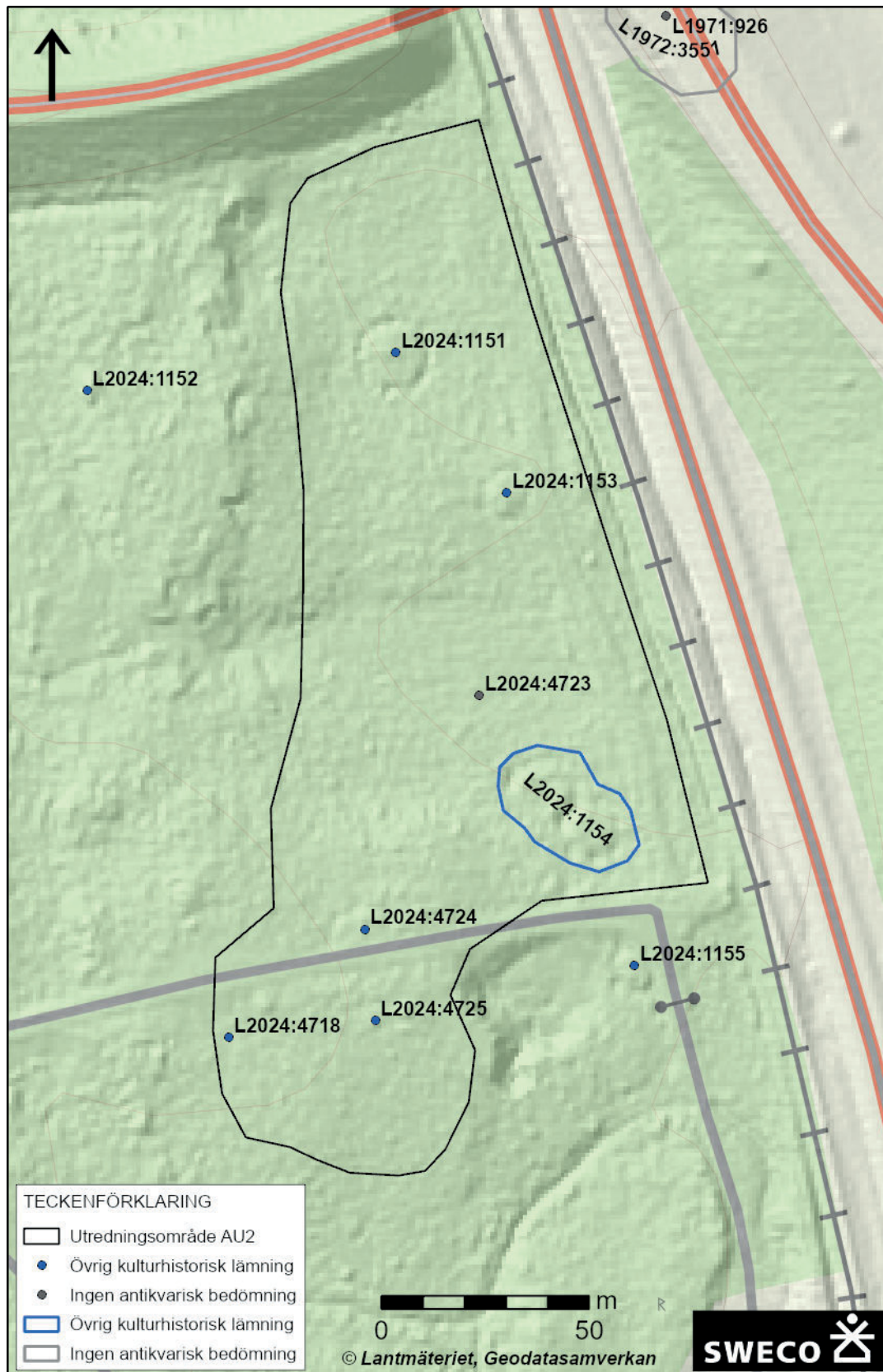
Bilaga 1. Tabell över forn- och kulturlämningar inom utredningsområdet efter utredningen.

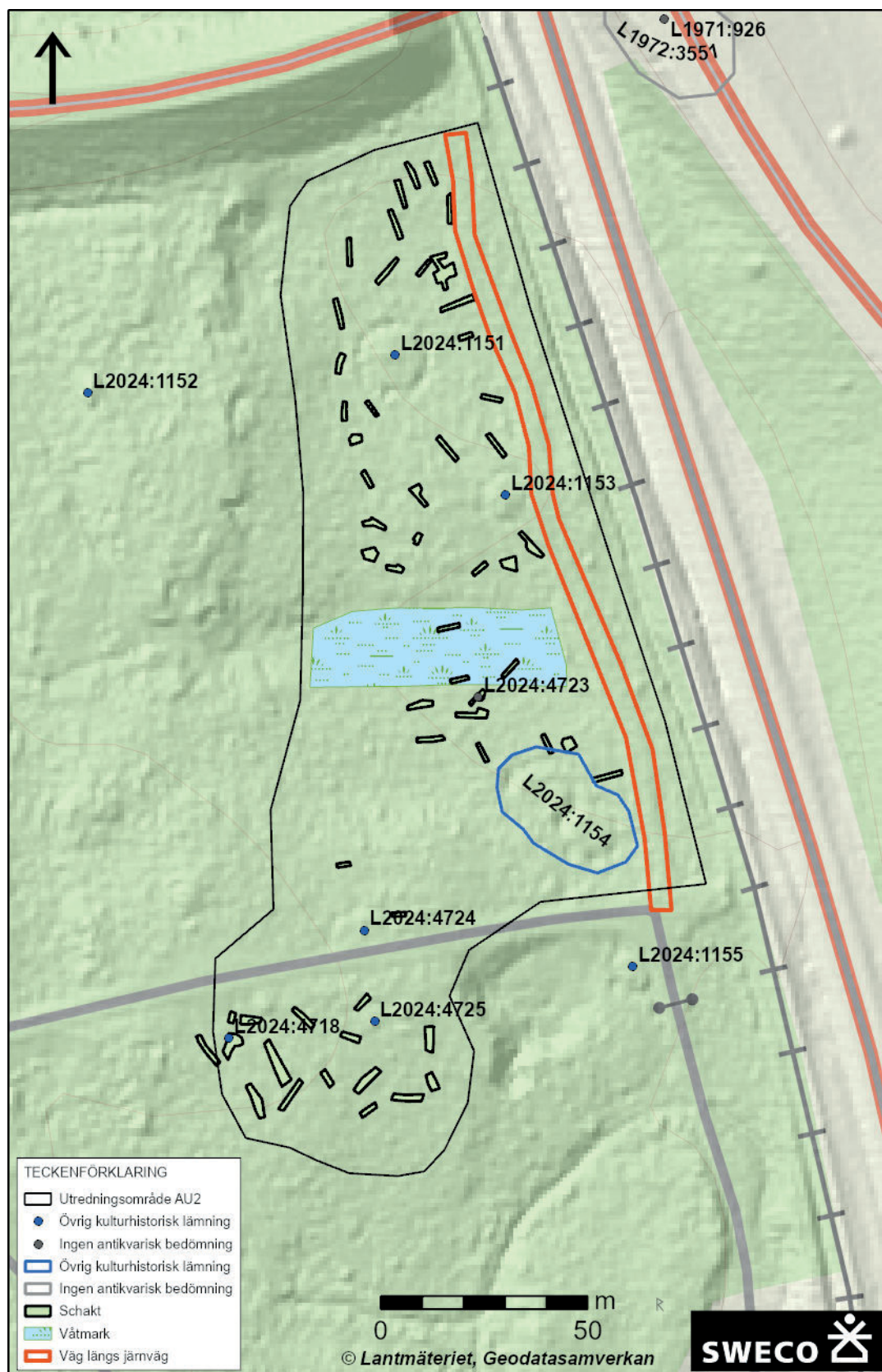
Bilaga 2. Karta över utredningsområdet med lämningar efter genomförd utredning i skala 1:1 500.

Bilaga 3. Karta över utredningsområdet med schakt, lämningar samt våtmarken och vägen i område 3 i skala 1:1 500.

Bilaga 4. Resultat av ¹⁴C-datering av träkol från L2024:1154, härd, ur analysrapport från Ångströmslaboratoriet.

Lämnings-nummer	Lämningsstyp	Antikvarisk bedömning	Beskrivning	Kommentar
L2024:1151	Kolningsanläggning	Övrig kulturhistorisk lämning	Kolbotten, rund, 16 m diam och 0,6 m h. Omges av rännor 1-1,5 m br och 0,3-0,7 m dj samt stybbgropar 1-2,5 m st och 0,6-1,3 m dj.	Påträffad vid utredning steg 1
L2024:1153	Kolningsanläggning	Övrig kulturhistorisk lämning	Kolbotten, rund, 11 m diam och 0,7 m h. Omges av ränna 1-1,5 m br och 0,2-0,5 m dj.	Påträffad vid utredning steg 1
L2024:1154	Område med skogsbrukslämningar	Övrig kulturhistorisk lämning	Område med skogsbrukslämningar 39x22 m (NV-SÖ) bestående av två kolbottnar, runda, 12-15 m diam och 0,5 m h. Kolbottnarna omges av rännor 1-2 m br och 0,3-0,9 m dj samt stybbgropar 1-2 m st och 0,3-0,7 m dj.	Påträffad vid utredning steg 1
L2024:4718	Fyndplats	Övrig kulturhistorisk lämning	Fyndplats för korsformig fibula av kopparlegering. Fibulan påträffades i övre delen av sandig morän vid arkeologisk utredning steg 2, ca 10 meter S om skogsväg. Möjligen sekundär position då området visar tecken på påverkan i modern tid.	Nyregistrering
L2024:4723	Härd	Ingen antikvarisk bedömning	Härd, rund, 0,6 m diam och 0,1 m dj. Fyllning bestående av gråsvart sotig sand, kol och ca 0,5 l skärvtsten. Påträffades ca 0,2 m under markytan. Undersökt och borttagen vid arkeologisk utredning steg 2.	Nyregistrering, undersökt och borttagen
L2024:4724	Kolningsanläggning	Övrig kulturhistorisk lämning	Kolbotten, ursprungligen rund, 14 m diam och 0,4 m h. Omges delvis av ränna 1 m br och 0,3 m dj. S halvan är förstörd av en skogsväg. Rännan är på Ö sidan fylld, troligen från när vägen byggdes. På kolbottnen ligger grenar och en mindre grushög.	Nyregistrering
L2024:4725	Husgrund, historisk tid	Övrig kulturhistorisk lämning	Kolarkojgrund, rund, 4 m diam och 0,4 m h. I mitten är en försänkning, 2 m diam och 0,4 m dj. Öppning i N.	Nyregistrering

Kalibreringskurvor

